

Regionaal plan opvang asielzoekers Kennemerland 2025 en 2026

M.u.v. Zandvoort

Auteur namens de regionale regietafel Kennemerland

Maaïke Bos, Gemeente Haarlem – regionaal programmamanager opvang en asiel Kennemerland

Inhoud

1.	Inleiding.....	2
2.	Aanleiding	4
	Wettelijke basis	5
	Proces van de Spreidingswet	5
	Vastgestelde opgave voor de provincie, indicatieve opgaven voor gemeenten.....	5
3.	Strategie.....	6
	Uitgangspunten voor de regionale samenwerking aan asielopvangplekken	7
	Duurzame opvang	7
	Flexibele schil	7
	Specifieke vormen van opvang	8
	a. Doorstroomlocaties en tussenvoorzieningen	8
	b. AMV-opvanglocaties	8
	Beschikbaarheid voorzieningen	8
4.	Invulling van de opgaven	9
	Duurzaam en flexibel 2025 en 2026.....	10
	AMV-opvanglocaties	11
	Nieuwkomersonderwijs	11
	Realisatietermijnen	12
5.	Samenvattend	12
6.	Bestuurlijke besluitvorming	13
	Collegebesluit: het regioplan	13
	Raadsbesluit: locatiekeuzes	13
	Gemeentelijke bestuurlijke processen	13
	Vervolg	15
7.	Tot slot	15

1. Inleiding

Voor u ligt het *Regionaal plan opvang asielzoekers Kennemerland* voor de jaren 2025 en 2026 (regioplan). Op 1 februari 2024 is de Spreidingswet aangenomen en dat betekende dat er in korte tijd een herijking nodig was op het al bestaande Kennemerlandse regioplan. Dit bestaande plan werd eerder, in juli 2023, vastgesteld door de colleges – met uitzondering van Zandvoort – en aangeboden aan de Commissaris van de Koning. De regio liep met dit plan vooruit op de komst van wettelijke kaders.

In het vorige plan gingen de Kennemerlandse gemeenten uit van de landelijke raming asielinstroom 2023 waarin rekening werd gehouden met een totale opgave van 2.043 voor 8 gemeenten, 2.108 voor 9 gemeenten (met Zandvoort). De nieuwe (indicatieve) opgave voor Kennemerland, met uitzondering van Zandvoort, bedraagt 3.253. Dit is een forse verhoging en vraagt om extra inzet op gemeentelijk en regionaal niveau.

Tijdens de behandeling van het regioplan door de colleges van de gemeenten in Kennemerland is gebleken dat de gemeente Zandvoort het zoeken naar een locatie temporiseert. De 8 gemeenten in de regionale samenwerking zullen hun inzet om ieder hun eigen indicatieve opgave te realiseren, voortzetten en nemen de indicatieve asielopvangopgave van Zandvoort (94 opvangplekken) niet over.

Het voorstel is om voor het overgrote deel duurzame opvangplekken (beschikbaarheid minimaal 5 jaar) te bewerkstelligen, met een flexibele schil van (crisis)noodopvangplekken. Dit besluit is gebaseerd op het feit dat de ‘capaciteitsraming, provinciale opvangopgave en indicatieve verdeling per gemeente 2024¹’ (hierna: capaciteitsraming 2024) die 31 januari 2024 voor de jaren 2025 en 2026 bekend is gemaakt, fors hoger ligt dan de instroom in de jaren 2022 en 2023. Het realiseren van duurzame opvangplekken is een stuk complexer dan het creëren van crisisnoodopvangplekken. De systematiek van de Spreidingswet gaat ook uit van een herijking eens in de twee jaar. Onze aanpak sluit daar goed op aan.

De colleges streven naar duurzame, kwalitatief goede en voldoende opvang en hebben oog voor behoefte aan voorzieningen zoals onderwijs. Daarom is het mogelijk dat in voorkomende gevallen het belang om goede duurzame locaties te realiseren, zal prevaleren boven het belang om zo snel mogelijk (nood)opvang te organiseren.

Met de komst van het nieuwe kabinet (2 juli 2024) is er onzekerheid ontstaan over de toekomst van de Spreidingswet. Maar de Spreidingswet is op dit moment van kracht en de 8 gemeenten in de regionale samenwerking houden vast aan de opvangopgave en de manier waarop gemeenten in voorliggend plan deze invullen. Als blijkt dat gemeenten binnen de regio of Provincie Noord-Holland geen adequate bijdrage leveren aan de regionale cq. provinciale inzet, nemen de 8 Kennemerlandse gemeenten de indicatieve asielopvangopgave niet over.

¹ [Capaciteitsraming, provinciale opvangopgave en indicatieve verdeling per gemeente 2024 \(officielebekendmakingen.nl\)](https://officielebekendmakingen.nl)

Wij zullen een verdeelbesluit, waarin de asielopvang van weigerachtige gemeenten wordt herverdeeld over de gemeenten die de wet wel uitvoeren, niet accepteren. Naar onze mening kan er in de gegeven omstandigheden van een opgelegde herverdeling geen sprake zijn. Voor zover gemeenten, al dan niet tijdelijk, meer doen dan de indicatieve opgave, wordt opgemerkt dat dat vrijwillig is en voorbehouden aan het lokaal bestuur. De taakstelling van andere gemeenten wordt niet overgenomen.

De acht gemeenten gaan los van de Spreidingswet uit van blijvende solidariteit, het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid en continuering van onze inzet zolang de opgave verantwoord ingevuld kan worden en de kosten door het Rijk (het COA) gedragen worden conform de wet.

2. Aanleiding

Wettelijke basis

In januari 2024 is de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen, (hierna: de Spreidingswet) aangenomen door de Eerste Kamer. Deze wet geeft gemeenten de wettelijke taak om asielopvangvoorzieningen te bieden, waarbij een verdeelsleutel moet leiden tot een evenwichtigere spreiding van asielzoekers over het land. De grootste verandering met de Spreidingswet is dat gemeenten een wettelijke taak hebben in het opvangen van asielzoekers. Deze wet moet op termijn gaan zorgen voor meer structurele opvangplekken; voorlopig is noodopvang nog nodig, maar zal op langere termijn moeten veranderen in duurzame oplossingen.

Proces van de Spreidingswet

Met de Spreidingswet is een nieuw en gefaseerd verdeelsysteem geïntroduceerd. In de eerste fase krijgen gemeenten die vrijwillig meer duurzame opvangplaatsen aanhouden of creëren, een zogeheten specifieke uitkering van het rijk. Deze uitkeringen zijn vrij te besteden, dus ook voor een ander doel dan de opvang van asielzoekers. De hoogte van de uitkering varieert en is afhankelijk van het soort plek dat wordt aangeboden en het aantal aangeboden plekken. Als er na voltooiing van deze fase blijkt dat er nog meer plekken nodig zijn, dan worden in de volgende fase deze overige plekken verdeeld over de gemeenten naar rato van het inwonertal en de sociaaleconomische status (SES-WOA score). Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft deze verdeelsleutel vastgesteld en op 31 januari 2024 gepubliceerd: de capaciteitsraming 2024. Provincies en gemeenten hebben tot 1 november 2024 de tijd om tot een eerlijke verdeling te komen. Zij dienen een provinciaal plan (verslag) in bij de minister van asiel en migratie.

Uiterlijk 31 december 2024 beoordeelt de minister of het plan akkoord is en aan de wettelijke taak voldoet (verdeelbesluit). Op basis van het verslag neemt de minister voor 31 december 2024 het verdeelbesluit. De eerste twee jaren in de cyclus van de Spreidingswet zijn 2025 en 2026. Voor de eerste cyclus van de Spreidingswet hebben gemeenten tussen 1 januari 2025 en 1 juli 2025 (maximaal) 6 maanden de tijd om tot realisatie van de asielopvang te komen, door de opvangplekken aan het COA beschikbaar te stellen.

Als het gemeenten niet lukt om gezamenlijk de hele provinciale opgave in te vullen, dan kan de minister zelf gemeenten aanwijzen, en daarmee verplichten, om asielzoekers op te gaan vangen. Na 2 jaar start de cyclus opnieuw met het ramen van de hoeveelheid opvangplekken.

Vastgestelde opgave voor de provincie, indicatieve opgaven voor gemeenten

De opgave voor de provincie Noord-Holland is 16.290. Deze opvangplekken moeten uiterlijk 1 juli 2025 beschikbaar gesteld zijn aan het COA. De opgaven voor de regio Kennemerland betreft 3.253 opvangplekken, waarvan 275 plekken voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's). Alleen de provinciale opgave staat vast, de opgaven per regio en gemeente zijn indicatief.

Aantal opvangplekken	Opgave obv capaciteitsraming 2023	Indicatieve opgave obv capaciteitsraming 2024	
	Regulier	Regulier	Waarvan amv
Beverwijk	160	226	19
Bloemendaal	90	169	14
Haarlem	620	963	82
Haarlemmermeer	607	1.015	86
Heemskerk	149	224	19
Heemstede	105	191	16
Velsen	261	377	32
Uitgeest	51	88	7
Kennemerland – totaal regio	2.043	3.253	275
<i>Zandvoort</i>	65	94	8

Tabel 1. Asielopvang - Indicatieve opgaven voor de regio Kennemerland

Deze wettelijke verplichting en verhoogde opgave leidt tot een aanpassing van het regioplan opvang asielzoekers. Dat wat aangepast en bijgevoegd wordt, komt voort uit:

1. Alle gemeenten in Nederland zijn verplicht bij te dragen aan het opvangen van asielzoekers. Het college van Zandvoort is van mening (juni 2024) dat de situatie sinds het hoofdlijnenakkoord te onduidelijk is geworden om beleid op te voeren. Daarmee stellen zij het zoeken naar een locatie voor een asielzoekerscentrum voorlopig uit, totdat er meer duidelijkheid is.
2. Het vorige regioplan bevatte locaties, waarvan een deel inmiddels wordt ingezet, een deel nog wordt onderzocht, en een deel is afgewezen. Sommige gemeenten kunnen volstaan met eerder aangedragen locaties, andere moeten in korte tijd op zoek naar nieuwe locaties.
3. De capaciteitsraming 2024, die op 31 januari 2024 is gepubliceerd, betekent een verhoogde opgave voor de 8 samenwerkende gemeenten in Kennemerland; 3.253 opvangplekken. De strategie van de regio Kennemerland om in te zetten op het realiseren van duurzame opvangplekken, vastgesteld in het regioplan, wordt gecombineerd met behoud van noodopvangplekken, in ieder geval tot 1 februari 2027. Zo zal de regio Kennemerland de verhoogde indicatieve opgave kunnen realiseren. Overigens kan de indicatieve opgave wijzigen als gevolg van herverdeling aan de Provinciale RegieTafel, dit wordt echter niet waarschijnlijk geacht.

3. Strategie

De strategie van de gemeenten in Kennemerland om de opgave in te vullen is in lijn met het vorige regioplan en kent de volgende uitgangspunten:

- De opvangcapaciteit van de regio Kennemerland zal optellen tot het totaal van de indicatieve opgave van de 8 gemeenten: 3.253.

- De regio Kennemerland is overeengekomen dat iedere gemeente in ieder geval de opgave uit het vorige regioplan (2.043) invult, door locaties aan te dragen die voor langere tijd beschikbaar zijn.
- De focus van de regio Kennemerland ligt op het realiseren van duurzame opvangplekken boven noodopvangplekken. Ook als dat meer tijd kost en de duurzame plekken mogelijk niet tijdig, dat wil zeggen voor 1 juli 2025, gerealiseerd worden.
- De samenwerkende gemeenten bespreken aan de regionale regietafel de manier waarop amv'ers worden opgevangen.
- Zolang er een tekort is aan duurzame opvangplekken, treffen gemeenten zoveel mogelijk alternatieve voorzieningen door de inzet van (crisis)noodopvang. Dit is een doorlopend proces vanwege de huidige tekorten en zal de komende tijd blijven zorgen voor veranderingen in locaties en aantal opvangplekken per locatie.
- Sinds het vorig regioplan hebben de gemeenteraden van de acht gemeenten duurzame locaties aangewezen en aan het COA voorgedragen. Een aantal duurzame opvanglocaties zijn reeds in gebruik. Andere locaties zijn in ontwikkeling of in onderzoek (zie tabel 2.3).

Uitgangspunten voor de regionale samenwerking aan asielopvangplekken

- De uitgangspunten uit het vorige regioplan blijven gehandhaafd;
- We zijn als regio solidair en willen samen met inwoners onze maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen;
- We gaan voor kwalitatief goede, duurzame, humane en uitvoerbare opvang;
- Met daadkracht de opgave realiseren;
- De lange termijnstrategie in het vizier houden;
- Gemeenten zijn individueel aanspreekbaar op de gemaakte afspraken;
- We werken in de regio met een aantal flexibele locaties, tot aan het moment waarop we voldoende permanente locaties hebben;
- We ruilen opgaven indien gewenst onderling uit;
- Gemeenten betrekken gemeenteraden actief;
- Gemeenten stemmen een eenduidige communicatieve lijn af.

Duurzame opvang

De regio Kennemerland zet maximaal in op het realiseren van duurzame opvanglocaties die voor langere tijd, en in ieder geval voor 5 jaar, beschikbaar zijn. Door voornamelijk in te zetten op het realiseren van stabiele en duurzame opvang, zijn de gemeenten in de regio voorspelbaar en dragen zij bij aan een betrouwbare planning van de behoefte aan asielopvangplekken. De mogelijkheid van satellietlocaties in de regio worden onderzocht.

Flexibele schil

De regio Kennemerland zal, aanvullend op de duurzame inzet, gebruik maken van flexibele vormen van opvang. Bijvoorbeeld noodopvang op boten en in hotels of vormen van crisisnoodopvang in sporthallen. In geval van crisisnoodopvang wordt de locatie beheerd door de gemeente, waarschijnlijk in samenwerking met een derde partij die het locatiemanagement verzorgt. Bij noodopvang, die vanaf 6 maanden beschikbaar wordt gesteld, ligt deze taak over het algemeen bij het COA.

Specifieke vormen van opvang

a. Doorstroomlocaties en tussenvoorzieningen

Een groot deel van de bewoners van asielzoekerscentra zijn statushouders. Er is naast de opvangcrisis ook een crisis op de woningmarkt, waardoor het voor gemeenten lastig is om passende woonruimte te vinden voor deze statushouders. Doorstroomlocaties voor asielzoekers en tussenvoorzieningen voor statushouders, creëren ruimte op azc's. Een doorstroomlocatie telt mee in de asielopvangopgave. Een tussenvoorziening waar sprake is van huisvesting, telt mee voor de taakstelling huisvesting statushouders.

De gemeente Haarlem heeft een doorstroomlocatie met een capaciteit van 120 opvangplekken. De gemeente Bloemendaal heeft in Overveen een tussenvoorziening met een capaciteit voor 90 statushouders. Oldenhove biedt tijdelijke huisvesting aan alleenstaanden en gezinnen.

b. AMV-opvanglocaties

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) zijn kinderen die zonder ouders of voogd in Nederland asiel aanvragen. Zij zijn extra kwetsbaar en behoeven extra bescherming.

De regio Kennemerland ontwikkelt bij voorkeur duurzame amv-locaties die voor in ieder geval 5 jaar beschikbaar zijn voor het COA. De actuele situatie m.b.t. amv locaties in Kennemerland:

- De gemeente Bloemendaal verwacht in 2024 ieder een amv-coa locatie te realiseren, met een groepsgrootte van 30.
- De gemeente Heemstede onderzoekt de mogelijkheid tot een nieuwe amv-locatie in Zuid-Kennemerland.
- De gemeente Velsen vangt nu (juni 2024) 100 alleenstaande minderjarige vreemdelingen op.
- De gemeente Heemstede heeft in augustus 2024 een locatie geopend met een groepsgrootte van 16.

Beschikbaarheid voorzieningen

De brede opvangopgave is een uitdagende opgave en kan dilemma's met zich meebrengen, vanwege de beschikbaarheid van voorzieningen die iedereen nu eenmaal nodig heeft. Zo brengt de asielopvangopgave naast een extra druk op de woningmarkt, ook extra behoefte aan nieuwkomersonderwijs, regulier onderwijs en zorg met zich mee.

4. Invulling van de opgaven

Onderstaande tabel laat zien dat de regio Kennemerland 2.204 asielzoekers opvangt ten tijde van het opstellen van dit regioplan asiel Kennemerland 2025 en 2026, voor een deel door de inzet van noodopvang.

Locaties gerealiseerd	waarvan meerjarig ²	Huidige capaciteit (naar doelgroep)		
		Regulier	Amv	Totaal
Velsen - Duin- en Kruidbergerweg	Ja		100	100
Velsen - Wijkermeerweg	Nee	300		300
subtotaal Velsen				400
Haarlem - Conradkade	Nee	180		180
Haarlem - Laan van Decima	Ja	120		120
Haarlem - Spaarndamseweg	Nee	174		174
Haarlem - Stationsplein (CNO)	Nee	100		100
Haarlem - Toekanweg	Nee	154		154
subtotaal Haarlem				728
Haarlemmermeer - Planeetbaan	Ja	446		446
Haarlemmermeer - Rijksweg A4	Nee	430		430
Haarlemmermeer - Melbournestraat	Nee	200		200
subtotaal Haarlemmermeer				1.076
Kennemerland - totaal regio	666	2.104	100	2.204

Tabel 2.1 Asielopvang - capaciteit per locatie die beschikbaar is
Eenheid: aantal opvangplekken. 'Regulier' duidt op opvangplekken die niet zijn bedoeld voor amv'ers.

² Niet alle duurzame locaties hebben een exploitatietijd van 5 jaar vanaf het moment dat de capaciteitsraming 2024 bekend is gemaakt. De meerjarige locaties in tabel 2.1 zijn allen minimaal 5 jaar beschikbaar gesteld.

Duurzaam en flexibel 2025 en 2026

Tabel 2.2 laat zien dat de regio Kennemerland zich inzet om zowel duurzame als flexibele asielopvangplekken realiseren. Duurzame opvangplekken zijn minimaal 5 jaar beschikbaar voor het COA. Van de totale regionale opgave om 3.253 opvangplekken te realiseren, wordt ongeveer 70% duurzaam ingevuld.

opvangcapaciteit (duurzaam en flexibel)	Opgave obv capaciteitsraming 2024	2025		2026	
		waarvan duurzaam	waarvan flexibel	waarvan duurzaam	waarvan flexibel
Beverwijk	226	160	66	160	66
Bloemendaal	169	169		169	
Haarlem	963	670	293	670	293
Haarlemmermeer	1.015	390	625	334	681
Heemskerk	224	224		224	
Heemstede	191	16	175	191	
Velsen	377	100	300	100	300
Uitgeest	88	88		88	
Kennemerland – totaal regio	3.253	1.817	1.459	1.936	1.340
		3.276		3.276	
Zandvoort	94	-	-	-	-

Tabel 2.2 Asielopvangcapaciteit duurzaam – flexibel tijdens eerste cyclus Spreidingswet

De regio Kennemerland zet zich in om de volledige indicatieve opgave van 3.253 asielopvangplekken zo snel als mogelijk én voor 1 juli 2025 beschikbaar te stellen aan het COA, en in ieder geval tot 1 februari 2027. Voor een klein deel van de Kennemerlandse inzet is voorzien dat de opvangcapaciteit niet voor of op 1 juli 2025 gerealiseerd kan worden. Tabel 2.3 geeft weer welke duurzame locaties in ontwikkeling of in onderzoek zijn.

Locaties in ontwikkeling of onderzoek	waarvan beschikbaar op of voor 1 juli 2025	Verwachte capaciteit (naar doelgroep)		
		Regulier	Amv	Totaal
Beverwijk – Westerhoutweg	Ja	226		226
Bloemendaal – Sparrenlaan	Ja		30	30
Bloemendaal – Westelijke Randweg ³	Nee	60		60
Haarlem – Meester Lottelaan	Ja	310		310
Haarlem – Zijlweg	Ja	310		310
Heemskerk en Uitgeest, percelen 39 en 1232	Nee	312		312
Heemstede – Heemsteedse Dreef	Ja		16	16
Heemstede – 2 ^e AMV-opvanglocatie	Nee		50	50
Velsen – Handgraaf of De Elta	Nee	200		200
Kennemerland – totaal regio	892	1.418	96	1.514

Tabel 2.3 Overzicht van de locaties die in ontwikkeling of onderzoek zijn

³ Het COA onderzoekt onder welke voorwaarden de Westelijke randweg geschikt is voor opvang en welke businesscase daarbij hoort. De gemeente Bloemendaal is in afwachting van het onderzoek van het COA met daarin inzicht in de verwachte capaciteit.

AMV-opvanglocaties

De capaciteitsraming 2024 geeft een indicatieve amv-opgave van 275 voor de regio Kennemerland. De regio verzorgt de opvang van alleenstaande minderjarige asielzoekers bij voorkeur duurzaam. Daarnaast geeft het COA aan dat de groepsgrootte voor de opvang van amv's minimaal 50 is en maximaal 80 is.

amv-coa locaties	indicatieve opgave amv	Gerealiseerde en/of geplande duurzame AMV locaties Amv
Beverwijk	19	
Bloemendaal	14	30
Haarlem	82	
Haarlemmermeer	86	
Heemskerk + Uitgeest	19	
Heemstede ⁴	16	66
Velsen	32	100
Uitgeest	7	
Kennemerland – totaal regio	275	196
Zandvoort	8	-

Tabel 4 overzicht van de indicatieve amv-coa opgave per gemeente

Naast de reeds gerealiseerde opvang in Velsen en Heemstede en de amv-opvanglocatie die naar verwachting in 2024 in Bloemendaal geopend worden, kan de regio Kennemerland voldoende amv-coa plekken beschikbaar stellen door op 3 plekken een amv-coa opvang locatie, groepsgrootte 50, te openen.

Nieuwkomersonderwijs

Alle gemeenten werken samen met schoolbesturen aan het verzorgen van primair en voortgezet onderwijs. Alle asielzoekers in schoolgaande leeftijd, hebben behoefte aan nieuwkomersonderwijs. Gelet op de leeftijd van de amv gaat het hierbij om voortgezet onderwijs (VO); onderwijs via een Internationale Schakelklas is randvoorwaardelijk om zijnstroom op het regulier voortgezet onderwijs mogelijk te kunnen maken. Ook binnen de reguliere opvang, bevinden zich kinderen in schoolgaande leeftijd. Op basis van de kennis en ervaring van het COA wordt voor de reguliere opvangplekken ingeschat dat de behoefte aan nieuwkomersonderwijs 10% (5% PO, 5% VO) van het aantal opvangplekken zal zijn. Kinderen in de leeftijd van het primair onderwijs ontvangen onderwijs op een Internationale Taalklas.

⁴ 50 extra amv-coa plekken in de onderwijsregio Zuid-Kennemerland (Bloemendaal, Haarlem, Heemstede, Bloemendaal en Velsen zuid), naast de amv-locaties aan de Heemstedse Dreef en Sparrenlaan, worden in Heemstede gerealiseerd.

Realisatietermijnen

Het ontwikkelen van een locatie tot een azc kent veel afhankelijkheden. Gemeenteraden dragen locaties aan bij het COA. Het COA schouwt de locatie (deskresearch) en bij voorlopige geschiktheid volgt een fysieke schouw van de locatie (bezichtiging). Dit bezoek en de bijbehorende technische keuring, beoordeling van bouwbesluiten en andere beschikbare rapportages, zijn input voor een businesscase op basis waarvan het bestuur van het COA vervolgens besluit de locatie al dan niet te verwerven.

Na een positief besluit kan de verbouwing en inrichting van de locatie beginnen. De realisatietermijnen kunnen verschillen per locatie en zijn afhankelijk van de beschikbaarheid van projectontwikkelaars, aannemers en andere zaken die buiten de invloedssfeer van de gemeenten liggen. Volgens de systematiek van de Spreidingswet wordt het risico van niet-tijdige beschikbaarheid van voldoende opvangplekken bij gemeenten neergelegd, terwijl zij tegelijkertijd afhankelijk zijn van de snelheid waarmee het COA een opvanglocatie kan realiseren.

Overzicht afgewezen locaties

In de periode maart – april 2023 hebben acht gemeenteraden van de regio Kennemerland locaties aan het COA aangeboden. Een aantal van die aangeboden locaties zijn, vanwege verschillende redenen, niet door het COA geaccepteerd. Het gaat om een geraamde capaciteit van 230 tot 240 duurzame opvangplekken.

Gemeente	Raming aantal opvangplekken	Locatie	Postcode
Kennemerland – totaal regio	230-240	-	-
Beverwijk	ca. 60 - 70	Aagtenpoort	1948 PS
Beverwijk	ca. 70	Wijkermeerweg 39	1948 NT
Heemstede	ca. 35	Leidsevaartweg locatie 1	2106 NA
	ca. 35	Leidsevaartweg locatie 2	2106 NA
	ca. 30	Locatie 3 (niet openbaar)	-

Tabel 6 overzicht van locaties die eerder zijn aangeboden aan het COA, maar door COA zijn afgewezen

5. Samenvattend

Het voorliggend Regionaal plan opvang asielzoekers Kennemerland 2025 en 2026 is een aanvulling op het vorige regioplan en daarin komt naar voren dat:

- De regio Kennemerland thans (juni 2024) aan 2.204 asielzoekers opvang biedt in de regio in de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer en Velsen, waarmee we voldoen aan de opgave van de capaciteitsraming 2023. Deze opgave is met de capaciteitsraming 2024 opgehoogd naar 3.253 voor acht gemeenten.
- 1.504 van die plekken in Kennemerland flexibele opvangplekken zijn.
- Voorzien is dat in totaal tussen de 1.817 en 1.936 duurzame opvangplekken aan het COA beschikbaar worden gesteld. 892 van die plekken zijn op of voor 1 juli 2025 beschikbaar en daarmee op tijd.
- Zolang het noodzakelijk is, blijven noodopvangplekken behouden naast de duurzame opvangplekken.

- De inzet van de gemeenten Bloemendaal, Heemskerk, Heemstede en Uitgeest is om hun verhoogde indicatieve opgave volledig duurzaam in te vullen.
- De gemeente Haarlem zet in op het realiseren van 620 duurzame opvangplekken. 620 opvangplekken betreffen de AZC's aan de MeesterLottelaan en Zijlweg 245. De 120 plekken voor statushouders die gerealiseerd zijn op de doorstroomlocatie Laan van Decima, kunnen meerdere jaren worden ingezet.
- De gemeente Haarlemmermeer heeft in 2022 hotel Crowne Plaza aangekocht dat ingezet wordt voor duurzame asielopvang. Deze afspraken rondom de afbouw van de aantallen op die locatie (2024: 446; 2025: 390, 2026: 334), zorgen voor een verandering in verhouding duurzaam-flexibel in de lokale aanpak van de gemeente Haarlemmermeer.
- De gemeente Velsen zet, naast de duurzame opvang van amv'ers (100 amv-coa plekken) in op het vinden van een duurzame opvang voor ongeveer 200 plekken.
- De gemeenten Beverwijk en Velsen zullen -net als Haarlem en Haarlemmermeer- gebruik maken van flexibele opvangplekken zolang dat noodzakelijk is.

6. Bestuurlijke besluitvorming

Er is sprake van twee bestuurlijke besluitvormingstrajecten:

- a. Het vaststellen van het regionale plan door de colleges.
- b. Het vaststellen van de individuele locaties door de gemeenteraden.

Collegebesluit: het regioplan

Dit Regioplan opvang asielzoekers Kennemerland 2025 en 2026 is het voorstel van de Regionale RegieTafel Kennemerland aan de provincie Noord-Holland waarmee de acht gemeenten invulling geven aan de indicatieve opgave om 3.253 opvangplekken te creëren.

Raadsbesluit: locatiekeuzes

Gemeenteraden stellen het regionaal plan niet vast, zij zijn niet bevoegd een besluit te nemen over locaties in de regio, alleen in hun eigen gemeente. Om die reden stellen de samenwerkende gemeenten ieder individueel een raadsbesluit op waarmee de eigen gemeenteraad om instemming wordt gevraagd over de locatiekeuze en de onderbouwing daarvan in de eigen gemeente.

In deze fase (juni 2024) zijn er, in aanvulling op het vorige regioplan, enkele locaties in onderzoek. De betreffende colleges zullen na de voltooiing van de onderzoeken al dan niet locaties voordragen voor goedkeuring aan hun gemeenteraden.

Gemeentelijke bestuurlijke processen

Op basis van de vigerende gemeentelijke bestuurlijke processen, heeft bespreking van dit plan plaatsgevonden in de maanden april tot en met juni 2024.

1. Beverwijk

De gemeenteraad Beverwijk heeft in juni 2023 de locatie Westerhoutweg 2b als potentiële AZC locatie aangewezen. De raad heeft aan een AZC op deze locatie een maximum aantal van 100 opvangplekken gekoppeld. In de raadsvergadering van 30 mei 2024 heeft de raad besloten dit maximum te verhogen naar de opgave van 207 asielzoekers (dit is excl. 19 AMV'ers).

Voorts heeft de raad, het college opgedragen in samenwerking met de ondernemers in het havengebied Beverwijk, op zoek te gaan naar een 2e locatie voor de opvang van asielzoeker in combinatie met huisvesting voor spoedzoekers in dat gebied. De locatie Parallelweg 43 A/B wordt daarmee vooralsnog losgelaten.

2. Bloemendaal

Gemeente Bloemendaal heeft het concept regioplan ter kennisgeving aan de gemeenteraad gestuurd. De gemeenteraad heeft de locaties aan de Sparrenlaan en Westelijke Randweg eerder al goedgekeurd.

3. Haarlem

Gemeente Haarlem heeft het concept regioplan ter kennisgeving aan de gemeenteraad gestuurd. De raad heeft de locaties aan de Zijlweg 245 en de Meesterlottelaan 301 en Dreef 48 eerder al goedgekeurd. AMV-locaties worden nog voorgelegd aan de gemeenteraad.

4. Haarlemmermeer

Het college heeft het concept-regionaal plan vastgesteld op 23 april 2024 en ter informatie naar de gemeenteraad gestuurd. De raad heeft in 2022 al besloten over de duurzame locatie Planeetbaan. De andere locaties zijn tijdelijke locaties.

5. Heemskerk-Uitgeest

Aan onderzoeksbureau BMC is in 2023 de opdracht verstrekt om als onafhankelijk adviseur in de gemeenten Heemskerk en Uitgeest locaties te toetsen op geschiktheid voor de opvang van asielzoekers en hier advies over te formuleren. Beide colleges hebben de eindrapportage 'Locatiekeuze opvang en huisvesting asielzoekers (AZC)' in december 2023 vastgesteld. Het vastgestelde BMC-rapport is in combinatie met een raadsinformatiebrief op 16 januari 2024 met de commissie RO van Uitgeest besproken en in de raadsvergadering van 1 februari 2024 als ingekomen document voor kennisgeving aangenomen in de raad van Heemskerk.

BMC acht één van de zes onderzochte locaties in potentie geschikt voor de exploitatie van een AZC. Deze locatie ligt in het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) van de provincie Noord-Holland. Inmiddels zijn de voorbereidende gesprekken met de provincie Noord-Holland gaande om de procedure voor het aanvragen van een ontheffing bij de provincie te starten. Het COA heeft in april 2024 de locatie op papier en fysiek geschouwd en positief beoordeeld. De volgende stap is het opstellen van een businesscase door de ontwikkelaar van het COA. Deze is gereed binnen drie tot vier maanden. Vervolgens dient akkoord gevraagd te worden aan het bestuur van het COA op de voorziene investering om een AZC te realiseren op de beoogde plek. Het doorlopen van een ontheffingsprocedure bij de provincie Noord-Holland neemt tijd in beslag aangezien de Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten een besluit moeten nemen op de aanvraag. De verwachting is dan ook dat de locatie na 1 juli 2025 pas beschikbaar zal zijn voor de opvang van asielzoekers.

6. Heemstede

Heemstede heeft de nieuwe versie van het concept regioplan ter kennisname met de raad gedeeld (C-stuk). De uitgangspunten van de nieuwe versie van het regioplan sluiten aan bij het concept regionaal plan dat is vastgesteld in juni 2023 en het nieuwe concept regioplan noemt geen nieuwe opvanglocaties in Heemstede. De opvanglocaties die zijn aangedragen in het regioplan van juni 2023 waren uiteindelijk niet haalbaar.

Om die reden worden nieuwe opvanglocaties aangedragen die aansluiten bij de opgave. De raadsbespreking van 27 juni 2024 heeft opgeleverd dat de gemeente Heemstede locaties onderzoekt met een capaciteit voor circa 50 personen.

Begin 2025 krijgt de raad locaties voorgedragen die aansluiten bij vastgestelde uitgangspunten en zodoende passen binnen het gewenste scenario. Met deze route streven we ernaar om adequaat en dus helder te communiceren over (besluit tot) opvanglocaties in Heemstede, in lijn met de werkwijze die is vastgesteld vanuit de 'motie draagvlak'.

7. Velsen

Het proces van de ontwikkeling van duurzame opvangplekken wordt zorgvuldig doorlopen en de kans is nihil dat deze op tijd gereed is om mee te tellen voor de cyclus 2025/2026. Daarom is Velsen voornemens de noodopvang op het schip de MS Ocean Majesty aan de VOB-kade te verlengen. Hierbij is het streven deze te vervangen door duurzame opvangplekken. Naar verwachting zal er begin 2025 besloten worden op welke locatie in de gemeente er duurzame opvangplekken zullen worden gerealiseerd. In dit regioplan neemt Velsen daarom naast de meerjarige 100 (amv)opvangplekken in Driehuis, 300 flexibele opvangplekken op de MS Ocean Majesty op om er zeker van te zijn dat Velsen haar opgave behaalt.

Vervolg

Het gesprek aan de Provinciale RegieTafel kan verandering brengen in regionale opgaven als er bovenregionaal verevend wordt. De Provinciale Regietafels worden gecoördineerd door de commissarissen van de Koning (CdK's) in hun rol als Rijksorgaan. De CdK brengt hier voor 1 november 2024 verslag van uit aan de minister van asiel en migratie. Om een met locaties onderbouwd Provinciaal verslag uit te kunnen brengen, worden de definitieve regionale bijdragen, waarvan voorliggend plan het concept is, 1 oktober 2024 ingediend bij de CdK. Voor het regioplan Kennemerland betekent dit een vaststelling van het definitieve regioplan in de acht colleges in de maand september 2024.

7. Tot slot

De colleges van de acht samenwerkende gemeenten in de regio Kennemerland pakken deze complexe opgave gezamenlijk op. Juist door deze samenwerking zijn in 2022 en 2023 al duurzame en goede resultaten geboekt als het gaat om de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, asielzoekers en de versnelde huisvesting van statushouders.

Het uitvoering geven van het regioplan opvang asielzoekers 2025 en 2026 en toewerken naar voldoende permanente opvanglocaties voor asielzoekers is geen eenvoudig traject. De colleges streven naar duurzame, kwalitatief goede en voldoende opvang en er is oog voor de toename in de behoefte aan voorzieningen die iedereen nu eenmaal nodig heeft.